UOC-PO-10 Anexa 2

FIŞA DISCIPLINEI

Colapsul lumilor globalizate în preistorie. Studiu de caz: Troia (sec. 12 a. Chr.)

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	**UNIVERSITATEA „OVIDIUS" DIN CONSTANŢA**
1.2 Facultatea	de Istorie şi Ştiinţe Politice
1.3 Departamentul	de Istorie şi Ştiinţe Politice
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii	***ANTROPOLOGIE ŞI ISTORIE EUROPEANĂ***
1.7 Anul universitar	2026-2027

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	***Colapsul lumilor globalizate în preistorie. Studiu de caz: Troia (sec. 12 a. Chr.)***							
2.2 Cod disciplină	AIE 2104							
2.3 Titularul activităților de curs	**Conf.univ.dr.habil. Cătălin PAVEL**							
2.4 Titularul activităților aplicative	**Conf.univ.dr.habil. Cătălin PAVEL**							
2.5 Anul de studii	**II**	2.6 Semestrul	**I**	2.7 Tipul de evaluare	**Ex**	2.8 Regimul disciplinei */**	**DS/DOB**	

** DF – disciplină fundamentală, DS – disciplină de specializare, DC – disciplină complementară*
*** DOB – disciplină obligatorie; DOP – disciplină opțională; DFA – disciplină facultativă*

3. Timpul total (ore pe semestru)

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	**2**	din care: 3.2 curs	**1**	3.3 aplicații***	**1**
3.4 Total ore activități directe pe semestru	**28**	din care: 3.5 curs	**14**	3.6 aplicații	**14**
3.7 Total ore de studiu individual					**97**
Distribuția fondului de timp					*[ore]*
Studiul cărților, manualelor, suportului de curs, notițelor, bibliografie minimală recomandată					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					25
Pregătire seminar / laborator / proiect, teme, referate, portofolii şi eseuri					25
Pregătire pentru prezentări sau verificări					10
Pregătire pentru examinarea finală					10
Alte activități: consultații					2
3.8 Total ore pe semestru	***125***				
3.9 Numărul de credite	**5**				

**** S - seminar; L - laborator; P - proiect*

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Activităţile se vor desfăşura în regim fizic (prezență în sala de curs).
4.2 de rezultate ale învățării	Activităţile se vor desfăşura în regim fizic (prezență în sala de curs).

5. Condiții necesare pentru desfășurarea optimă a activităților didactice (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Beneficiem de strategii actualizate de predare a cursului *Societate şi mentalităţi în Europa medievală*, conforme cu programa de studiu, caracteristicile studenţilor, forma de învăţământ şi criteriile de calitate predefinite. În cadrul procesului de predare se vor avea în vedere următoarele: relaţia student profesor estre una de parteneriat, în care fiecare îşi asumă responsabilitatea atingerii rezultatelor învăţării; rezultatele învăţării sunt explicate şi discutate cu studenţii din perspectiva relevantei lor pentru evoluţia acestora.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului / proiectului*	Instrumental-aplicative: elaborarea unor proiecte individuale în domeniu/utilizarea metodelor de investigare proprii domeniului / stimularea şi încurajarea gândirii critice/dezvoltarea capacităţii de a utiliza argumente adecvate în analiza societătii şi a mentalităţilor în Europa medievală.

**Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei*

6. Obiectivele disciplinei

6.1 Obiectivul general al disciplinei	Să cunoască instanțe preliminare ale globalizării în micro-sisteme etnice și culturale preistorice.
6.2 Obiectivele specifice	Să cunoască și să înțeleagă evoluţia mentalităților, a culturii materiale, și a raportărilor societale la globalizare

7. Rezultatele învățării

Cunoștințe	**C1.** Studentul/absolventul formulează coerent o sinteză a principalelor transformări și colapsuri din lumea mediteraneană și anatoliană a secolului al XII-lea a.Chr., cu accent pe contextul arheologic și istoric al Troiei. **C2.** Studentul/absolventul interpretează critic teoriile și curentele istoriografice privind „prăbușirea epocii bronzului”, analizând cauzele multiple (economice, politice, climatice, culturale) ale dezagregării lumilor globalizate preistorice. **C3.** Studentul/absolventul definește și sistematizează conceptele și terminologia specifice studiului preistoriei târzii — precum *globalizare arhaică*, *colaps sistemic*, *rețele de schimb*, *Lumea Egeeană* — raportându-le la contextul cronologic și geografic al Troiei și al spațiului mediteranean.

Aptitudini	**A1.** Studentul/absolventul stabilește conexiuni între datele arheologice, sursele scrise și modelele teoretice, aplicând metodologii interdisciplinare pentru analiza colapsului civilizațiilor din epoca bronzului. **A2.** Studentul/absolventul utilizează cadre teoretice provenite din arheologie, istorie economică și antropologie istorică pentru a identifica asemănări și diferențe între fenomenele de colaps din diverse regiuni (Egeea, Anatolia, Levant). **A3.** Studentul/absolventul distinge și clasifică termeni și concepte relevante pentru analiza lumilor globalizate preistorice, integrându-le în interpretări coerente ale proceselor de transformare și disoluție.
Responsabilitate și autonomie	**R1.** Studentul/absolventul manifestă gândire critică și autonomie în interpretarea proceselor de colaps din preistorie, evaluând validitatea ipotezelor concurente și a surselor disponibile. **R2.** Studentul/absolventul analizează comparativ cazurile de dezagregare socială și culturală din epoca bronzului prin prisma diferitelor perspective istoriografice și arheologice, demonstrând discernământ științific. **R3.** Studentul/absolventul utilizează riguros terminologia de specialitate din domeniile istoriei, arheologiei și antropologiei, adaptând-o la specificul cronologic, spațial și epistemologic al studiului Troiei și al lumilor preistorice globalizate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Număr ore alocate**
Cadrul antropologic al investigației	prelegere	2
Noțiuni versatile: globalism și colaps	prelegere	2
Colapsul microsistemelor comerciale, culturale, etnice: studii de caz	prelegere	2
Troia în epoca bronzului. Globalizarea Egeei. Relații cu Mesopotamia.	prelegere	2
Troia și hitiții; Troia și micenienii; Egiptul și Popoarele Mării.	prelegere	2
1177 a. Chr. – ”sfîrșitul civilizației”?	prelegere	2
Concluzii	prelegere	2

Bibliografie:

1. BENZI, 2009 : BENZI, M. (2009), “La guerre fantôme. La guerre de Troie dans une perspective archéologique” in M. Fartzoff et al. (eds)., Reconstruire Troie: permanence et renaissances d’une citée emblématique, Besançon, p. 445-468.
2. BLEGEN, 1963 : BLEGEN, C., (1963), Troy and the Trojans, New York.
3. BRYCE, 2008 ; BRYCE, T., “Homer at the Interface”, in: B. Collins, M. Bachvarova, I. Rutherford (eds.), Anatolian Interfaces : Hittites, Greeks and Their Neighbours, Oxford, p. 85-92.
4. CARTER and MORRIS, 1995 : Carter, J.B. and Morris, S.P., “Introduction” in: J. Carter and S. Morris, (eds.) The Ages of Homer. A Tribute to Emily Townsend Vermeule, Austin, 1-11.

5. CLINE, 2008 : CLINE, E., "Troy as a "Contested Periphery": Archaeological Perspectives on Cross-Cultural and Cross-Disciplinary Interactions Concerning Bronze Age Anatolia", in: B. Collins, M. Bachvarova, I. Rutherford (eds), Anatolian Interfaces: Hittites, Greeks and Their Neighbours, Oxford, p. 12-20.
6. CLINE, 2011 : CLINE, E., "Introduction - the Ahhiyawa problem", in: Beckman, G., Bryce, T., and Cline, E., The Ahhiyawa Texts, Atlanta, GA, 1-6.
7. COLDSTREAM, 2003 : COLDSTREAM, N., Geometric Greece : p. 900-700, 2nd. ed., London.
8. Collins, Bachvarova, and RUTHERFORD, 2008 : Collins, B., Bachvarova, M., (eds.), Anatolian Interfaces: Hittites, Greeks and Their Neighbours, Oxford
9. EASTON et al. 2002 : EASTON, D. F., HAWKINS, J. D., SHERRATT, A. G., SHERRATT, E. S., "Troy in recent perspective", Anatolian Studies 52, p. 75–109.
10. HAWKINS and EASTON, 1996 : HAWKINS, J.D. and EASTON D. F., "A Hieroglyphic Seal from Troy," Studia Troica 6, p. 111– 118.
11. HUXLEY, 1959 : HUXLEY, G. "Hittites in Homer", Parola del Passato14, p. 281-282.
12. JABLONKA, 2011a : JABLONKA, P., "Troy in regional and international Context", in: S.R. Steadman and G. McMahon (eds.), Oxford Handbook of Ancient Anatolia 10,000-323 BCE, Oxford, p. 717-733.
13. KORFMANN, 1996 : KORFMANN, M., "Troia-Ausgrabungen 1995", Studia Troica 6, p. 1-63.
14. KORFMANN, 1998 : KORFMANN, M., "Troia, an Ancient Anatolian Palatial and Trading Center : Archaeological Evidence for the period of Troia VI/VII", Classical World 91.5, p. 369-385.
15. KORFMANN, 2002 : KORFMANN M., "Ilios, ca. 1200 B.C.- Ilion, ca. 700 B.C.", in: F. Montanari (ed)., Omero, tremila anni dopo, Rome, p. 209-226.
16. KOSSO, 2002 : KOSSO, P., Knowing the past: philosophical issues of history and archaeology, Amherst, NY.
17. LATACZ, 2004 : LATACZ, J., Troy and Homer – towards a solution of an old mystery, Oxford.
18. MAC SWEENEY, 2011 : MAC SWEENEY, N., Community identity and archaeology: dynamic communities at Aphrodisias and Beycesultan, Ann Arbor.
19. DE MARTINO, 2011 : DE MARTINO, S., "Western and South-Eastern Anatolia and Syria in the 13th and 12th centuries. Possible connections to the Poem", in C. Ulf, and R. Rollinger (eds.), Lag Troia in Kilikien? Der aktuelle Streit um Homers Ilias, Darmstadt, 181-205.
20. MEE, 1978 : MEE, C., "Aegean Trade and Settlement in Anatolia in the Second Millennium B.C.", Anatolian Studies 28, p. 121-156.
21. MORRIS, 1986 : MORRIS, I., The Use and Abuse of Homer, Classical Antiquity 5/1, p. 81-138.
22. MORRIS, 1997 : MORRIS, S., "Homer and the Near East", in: I. Morris and B. Powell, A New Companion to Homer, Leiden, 599-623.
23. S.R. Steadman and G. McMahon (eds)., Oxford Handbook of Ancient Anatolia 10,000-323 BCE, Oxford, p. 1069-1094.
24. WEST, 1995 : WEST, M.L., "The Date of the Iliad", Museum Helveticum 52, p. 203-219.
25. WIENER, 2007 : WIENER, M., "Homer and History: Old Questions, New Evidence", in: S. Morris, R. Laffineur (eds.), Epos : reconsidering Greek epic and Aegean Bronze Age archaeology, Liège, 3–33.

8.2 Seminar	**Metode de predare**	**Număr ore alocate**

Premise arheologice	prezentare	2
Rolul Egeei în epoca bronzului	dezbatere	2
Arheologii cu granițe? Tracia și Anatolia	dezbatere	2
Rolul epavelor de la Uluburun și Capul Gelidonya	dezbatere	2
Săpăturile lui Korfmann la Troia	dezbatere	2
Balcanii și Troia	dezbatere	2
Tirania textului	dezbatere	2

Bibliografie:

1. BASEDOW, 2006 : BASEDOW, M.A., "Troy without Homer: the Bronze Age-Iron Age Transition in the Troad", in: S. Morris, R. Laffineur (eds)., Epos: reconsidering Greek epic and Aegean Bronze Age archaeology, Liège, p. 49-57.
2. BASS, 2010 : BASS, G.F., "Cape Gelidonya shipwreck", in: E.H. Cline (ed.), The Oxford Handbook of the Bronze Age Aegean, Oxford, p. 797-803.
3. BENNET, 1997 : BENNET, J., (1997), "Homer and the Bronze Age", in: I. Morris and B. Powell (eds.), A New Companion to Homer, Leiden, p. 511-533.
4. NIEMEIER, 1998 : NIEMEIER, W.-D., "The Mycenaeans in Western Anatolia and the Problem of the Origins of the Sea Peoples" in: S. Gitin, A. Mazar, and E. Stern (eds.), Mediterranean Peoples in Transition: Thirteenth to Early Tenth Centuries BCE, Jerusalem, p. 17–65.
5. NIEMEIER, 1999 : , NIEMEIER W.-D., "Mycenaeans and Hittites in War in Western Asia Minor", in: R. Laffineur, (ed.), Polemos, Le contexte guerrier en Egée à l'âge du Bronze, Liège, p. 141-155.
6. PAVÚK, 2005 : PAVÚK, P., "Aegeans and Anatolians. A Trojan perspective", in: R. Laffineur and E. Greco (eds.), Emporia: Aegeans in the central and eastern Mediterranean: proceedings of the 10th international Aegean Conference, Athens, Liège, p. 269-277.
7. PULAK, 2010 : PULAK, C., "Uluburun Shipwreck", in: E.H. Cline (ed.), The Oxford Handbook of the Bronze Age Aegean, Oxford, p. 862-876.
8. REECE, 2005 : REECE, S., "Homer's Iliad and Odyssey: From Oral Performance to Written Text", in: M. C. Amodio (ed.), New Directions in Oral Theory, Tempe, AZ, p. 43-89.
9. ROSE, 1998 : ROSE, C.B., "Troy and the Historical Imagination", The Classical World, 91.5, p. 405-413.
10. SHERRATT, (2005). SHERRATT, S., "Archaeological Contexts", in: J. M. Foley (ed.). A companion to ancient epic, Oxford, p. 119-141.
11. SHERRATT, 1990 : SHERRATT, E., "Reading the texts: archaeology and the Homeric question", Antiquity 64, p. 807-824.
12. SMALL, 1995, SMALL, D., "Introduction", in: D. Small (ed.), Methods in the Mediterranean: historical and archaeological views on texts and archaeology, Leiden, p. 177-96.
13. SMALL, 1999 : SMALL, D., "The Tyranny of the Text: Lost Social Strategies in Current Historical Period Archaeology in the Classical Mediterranean', in: P. Funari et al. (eds.), Historical Archaeology: Back from the Edge, Routledge, p. 122-136.
14. SNODGRASS, 1974 : SNODGRASS, A. (1974), "A Historical Homeric Society?", Journal of Hellenic Studies, 94, p. 114-125.
15. SNODGRASS, 1987 : SNODGRASS, A., An Archaeology of Greece. The Present State and Future Scope of a Discipline, Berkeley.

16. VANSCHOOWINKEL, 1998 : VANSCHOOWINKEL, J., "La réalité archéologique de la guerre de Troie", in: L. Isebaert and R. Lebrun (eds.), Quaestiones Homericae. Acta Colloquii Namurcensis habiti diebus 7-9 mensis Septembris anni 1995, Louvain-Namur, p. 231-252.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Utilizarea corectă a cunoştinţelor acumulate	eseu	50%
9.5 Aplicații* **Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei*	Capacitatea de analiză a evenimentelor	eseu	50%
9.6 Standard minim de performanță / Condiții de promovare			
• Elaborarea si tehnoredactarea în format electronic a unei documentări pe o temă de specialitate, în condiţii de limită de timp si dimensiuni. **Important: accesul studenților la examen este condiționat de prezența la cel puțin jumătate din cursuri și seminarii, precum și de predarea unui proiect de cercetare în care va fi abordată una dintre temele cursului, la alegere.**			

Data completării, 09.09.2026	Titular activităților de curs, Conf.univ. dr. habil. Cătălin PAVEL	Titular activităților de seminar Conf.univ. dr. habil. Cătălin PAVEL
Data avizării în Departament, 16.09.2026		Director de Departament, Lect. univ. dr. Gabriel Stelian Manea

Decan,
Conf. univ. dr. Daniel Citirigă